

KANUN NO: 5682

PASAPORT KANUNU (*)

Kabul Tarihi: 15 Temmuz 1950

Resmi Gazete ile Neşir ve İlânı: 24 Temmuz 1950 - Sayı: 7564

3.t. Düstur, c.31 - s.2243

GİRİŞ-ÇIKIŞ KAPILARI

MADDE 1 - (Değişik: 3073 - 7.11.1984) Türk vatandaşları ve yabancılar İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca tayin olunan yolcu giriş-çıkış kapılarından Türkiye'ye girip çıkabilirler.

Gümrük kapılarının açılışında İçişleri Bakanlığının görüşü alınır.

PASAPORT VEYA PASAPORT YERİNE GEÇERLİ VESİKA ZORUNLUĞU

MADDE 2 - (Değişik: 3073 - 7.11.1984) Türk vatandaşları ile yabancılar Türkiye'ye girebilmek ve Türkiye'den çıkabilmek için yolcu giriş-çıkış kapılarından polis makamlarına usulüne uygun ve muteber pasaport veya pasaport yerine geçerli bir vesika ibraz etmeye mecburdurlar.

(*) Bu kanunun harçlara ilişkin hükümleri 25.2.1952 tarih ve 5887 sayılı (HARÇLAR KANUNU) nun 126. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

Bu kanunda yer alan harç ve resimler için 492 sayılı (HARÇLAR KANUNU) nun pasaportla ilgili hükümleri uygulanır.

Gümrük ve diğer işlemlerin yapılabilmesi için polis makamlarınca giriş veya çıkış işlemlerinin bitirilmesi şarttır.

Kanunlar ve milletlerarası anlaşmalarla tespit edilenlerden başka, Türk vatandaşları ile yabancılar için, ne gibi belgelerin pasaport yerine geçerli kabul edilebileceği hususunda İçişleri ve Dışişleri bakanlıkları müştereken karar almaya yetkilidirler.

PASAPORT VEYA VESİKASIZ GELEN TÜRK VATANDAŞLARI

MADDE 3 - Pasaportsuz veya vesikasız, usulüne uygun veya muteber olmıyan pasaport veya vesikalarla Türkiye sınırlarına gelerek Türk vatandaşlığını iddia edenler:

A) Türkiye Cumhuriyeti nüfus hüviyet cüzdanlarını veya hüviyet varakalarını ibraz ettikleri ve bunların kendilerine ait bulunduğu tahakkuk eylediği takdirde;

B) Nüfus hüviyet varakasından başka vesika veya delil gösterenler ise, bu vesika veya delillerin kıymeti polisçe takdir edilerek Türk vatandaşı olduklarına kanaat getirilmesi halinde Türkiye'ye kabul olunurlar.

Yukarıdaki (B) fıkrasında bahis mevzuu kimseler vatandaşlıkları en seri vasıta ile usulü veçhile sabit oluncaya kadar icabederse en yakın idare merkezine gönderilerek mahallî mülkiye âmirinin göstereceği yerde oturtulabilirler.

Türk vatandaşlığı sabit olmıyanlar geri çevrilirler.

PASAPORTSUZ VEYA VESİKASIZ GELEN YABANCILAR

MADDE 4 - Pasaportsuz, vesikasız veya usulüne uygun veya muteber olmıyan pasaport veya vesikalarla Türkiye sınırlarına gelen yabancılar geri çevrilirler. Bunlardan, pasaport veya vesikalarını yolda kaybettiklerini iddia edenlerin, İçişleri Bakanlığınca yapılacak soruşturma sonuna kadar, icabederse, en yakın idare merkezine gönderilerek haklarında verilecek kararlara göre işlem yapılmak üzere mahallî mülkiye âmirinin göstereceği yerde oturtulabilmek kaydıyla kabulleri caizdir.

Hükümetin müsaadesiyle gelen göçmenler ellerinde Türk konsolosluklarının veya göçmen sevki için yabancı memleketlere Hükümetçe gönderilen memur veya heyetler tarafından verilmiş bir vesika bulunmak şartıyla pasaportsuz da olsalar Türkiye'ye kabul olunurlar.

Umumiyetle mültecilerin ve iskân hakkındaki mevzuat dışında olarak yurt tutmak maksadiyle gelen yabancıların, pasaportları olsun olmasın Türkiye'ye kabulleri İçişleri Bakanlığının kararına bağlıdır.

GİRİŞ VİZESİ MECBURİYETİ

MADDE 5 - Bu kanunda derpiş edilen istisnalar dışında yabancıların Türkiye sınırlarından içeriye girebilmek için yetkili Türk makamlarından vize almaları mecburidir. Vizesiz olarak Türkiye sınırlarına gelenlerin memlekete kabulü ilgili emniyet makamlarının müsaadesine bağlıdır.

On sekizinci maddede yazılı pasaportların (A) nev'inden olanları giriş vizesine tabi değildir.

Türk vatandaşları Türkiye'ye gelmek için vize almak mecburiyetine tabi değildirler.

VİZE MUAFİYETİ

MADDE 6 - Başka memleketlere gitmek üzere yola çıkmış olan veya sırf turizm veya tenezzüh maksadiyle münferit veya müşterek pasaportlarla seyahat eden yabancılar vizesiz olarak Türk liman ve hava istasyonları şehirlerine mahallî emniyet makamlarının müsaadesi ile inip gezebilirler ve oralarda geceliyebilirler.

Hava yoliyle Türkiye'den, Türk hava limanından ayrılmıya lüzum kalmıyacak şekilde transit geçecek yabancılar için vize mecburiyeti yoktur.

Bir uçakla gelerek diğer bir uçağa aktarma olacak yolcuların geldikleri uçağın varışı ve gidecekleri ilk uçağın hareketi arasındaki zaman zarfında vizesiz olarak hava alanı şehrine çıkmalarına müsaade olunabilir.

ÇIKIŞ VİZESİ

MADDE 7 - Türkiye'den çıkış vizeye tabi değildir. Ancak, on sekizinci madde gereğince ita olunan pasaportlardan (B) nev'inden olanların hâmilleri bu pasaportu verilmiş tarihinden itibaren bir ay zarfında Türkiye'den çıkış suretiyle kullanmadıkları takdirde çıkış vizesi alacaklardır.

(Üçüncü ve dördüncü fıkralar 28 Mayıs 1988 tarih ve 3463 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.)

TÜRKİYE'YE GİRMELERİ MEMNU KİMSELER

MADDE 8 - 1. Serseriler ve dilenciler;

2. Delilikle veya bulaşık hastalıkla mâlûl olanlar (bu gibilerden umumi sahhati ve asayiş tehlikeye sokmayacak halde olup kendi vasıtalarıyla veya kanuni veli veya vasilerinin maddi himayeleri altında olarak tedavi veya hava değiştirme için gelenler bu hükümden istisna edilebilirler);

3. Türkiye Cumhuriyetinin taraf bulunduğu, mücrimlerin iadesine mütaallik anlaşma veya andlaşmalarla iadeye esas olarak kabul edilen suçlardan birinden sanık veya hükümlü bulunanlar;

4. Türkiye'den sınır dışı edilmiş olupta avdetine müsaade edilmemiş bulunanlar;

5. Türkiye Cumhuriyetinin emniyetini ve umumi nizamını bozmak niyetiyle veya bozmak istiyenlere ve bozanlara iştirak veya yardım etmek maksadiyle geldikleri sezilenler;

6. Fahişeler ve kadınları fuhşa sevk ederek geçinmeyi meslek edinenlerle beyaz kadın ticareti yapanlar ve her nevi kaçakçılar;

7. Türkiye'de kalacaklarını beyan ettikleri müddetçe yaşamalarına ve tekrar gitmelerine yetiyecek paraları bulunmayıp Türkiye'de kendilerini himaye edecek kimseleri bulunduğunu veya Türkiye'de yabancılara kanunla menedilmemiş işlerden birini tutacaklarını ispat edemiyenler.

MUKABELEİ BİLMİSİL

MADDE 9 - Bakanlar Kurulu, hâkimiyetleri veya idareleri altında bulunan memleketlere Türk vatandaşlarının girmelerini kayıt ve şartlara tabi kılan veya meneden devletler tebaaları hakkında münasip görülecek kayıt ve şartları koymaya veya bunların memlekete girmelerini menetmeye ve bu kanunda derpiş edilen bilcümle malî hükümlere nispetle Türk vatandaşları hakkında daha az müsait hükümler tatbik eden devletler tebaaları hakkında mukabele bilmisil tedbirleri almaya yetkilidir.

İSTİSNAİ PASAPORT VE VİZE KOLAYLIKLARI

MADDE 10 - Hükümet yabancı devletlerle pasaport ibrazı ve vize alma mecburiyetinin kaldırılması veya vizelerin harçtan muaf tutulması da dâhil olmak üzere pasaport ve vize işlerinde istisnai kolaylıklar gösterilmesine mütaallik karşılıklı anlaşmalar yapmaya ve lüzum göreceği hallerde bazı devletler tebaaları için vize mecburiyetini tek taraflı olarak da kaldırmaya yetkilidir.

HARBDE VE FEVKALADE HALLERDE İSTİSNAİ TEDBİRLER

MADDE 11 - Bakanlar Kurulu, harb halinde veya diğerk olağanüstü hallerde memleketin bir bölgesine veya umumuna şâmil olmak üzere bütün veya bazı yabancılar için pasaport ve vizeye mütaallik kayıt ve şartlar koyabilir.

PASAPORTLARIN VE VESİKALARIN NEVİLERİ, HARÇLARI VE BUNLARI VERMEYE YETKİLİ MAKAMLAR

MADDE 12 - Türkiye Cumhuriyeti namına verilecek pasaport ve bunların yerini tutmaya mahsus vesikalar şunlardır:

A) Pasaportlar:

I - Diplomatik pasaportlar;

II - Hususi damgalı pasaportlar;

III - Hizmet damgalı pasaportlar;

IV - Umuma mahsus pasaportlar (Münferit veya müşterek olur);

V - Yabancılara mahsus pasaportlar.

B) (Değişik: 3073 - 7.11.1984) Pasaport yerine geçerli vesikalar:

I. Pasavanlar, idarî mektuplar ve hudut geçiş belgeleri,

II. Gemiadamı cüzdanları, demiryolu ve hava ulaşım araçları memur ve mürettebatına verilen vesikalar,

III. Seyahat belgesi ve benzeri belgeler.

DİPLOMATİK PASAPORTLAR

MADDE 13 - Diplomatik pasaportlar, Dışışleri Bakanlığı ile yabancı memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti Büyük Elçilik ve elçilikleri tarafından verilir.

Diplomatik pasaportlar, muvakkat görev veya seyahat için gidenlere görevlerinin veya seyahatlerinin mahiyetine göre, bir seyahate mahsus olmak üzere veya âzami iki sene için, daimî görevle gidenlere de (**Değişik ibare: 6009 - 23.7.2010 / m.58**) “Dışışleri Bakanlığınca tespit edilecek sürede geçerli olmak üzere verilir.”

(Değişik 3. Fıkra: 3463 - 28.5.1988)

Diplomatik pasaportlar; Türkiye Büyük Millet Meclisi Üyelerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi olmayan bakanlara, (**Değişik ibare: 6216 - 30.3.2011 / m.75/2**) “Anayasa Mahkemesi Başkan ve üyeleri ile” Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, Uyuşmazlık Mahkemesi, Sayıştay, Genel Kurmay birinci ve ikinci başkanlarına, Cumhuriyet Başsavcısına, orgenerallere, oramirallere, eski cumhurbaşkanlarına, yasama

meclisleri eski başkanlarına, eski başbakanlar ve dışişleri eski bakanlarına, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterine, **(Ek ibare : 6253 - 1.12.2011 / m.41/1)** “Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterine,” Başbakanlık ve bakanlık müsteşarları ile Diyanet İşleri Başkanına, **(Değişik ibare: 6009 - 23.7.2010 / m.58)** “Büyükelçi unvanını almış olanlar ile” , Dışişleri Bakanlığı meslek mensuplarına, **(Ek ibare: 5978 - 24.3.2010 / m.30/3)** “Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanına,” **(Ek ibare: KHK/656 - 24.10.2011 / m.20/6)** “Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanına ve bu Başkanlığın yurtdışındaki Program Koordinasyon Ofisi sorumlusuna,” Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği üst düzey görevlilerinden resmî bir görevle gönderilenlere, Türkiye Cumhuriyeti dış temsilcilikleri nezdinde memur edilen müşavirlere, ataşelere ve muavinlerine, Hükümet adına milletlerarası resmî müzakereler yapılması, mukavelenameler akdi için veya milletlerarası toplantılarla kongre ve konferanslara katılmak üzere gönderilenlere ve yabancı devletler veya milletlerarası teşekküller nezdinde daimî veya geçici görev yapmak üzere gönderilenlere, siyasî kuryelere verilir.

(Değişik 4. Fıkra: 2418 - 25.2.1981)Diplomatik pasaport alabilecek durumda bulunan veya alan kimselerin sıfat veya vazifeleri devam ettiği müddetçe, eşlerine dahi diplomatik pasaport verilmesi veya bunların eşlerinin pasaportlarının refakat hanesine kayıt edilmesi mümkündür.

(Değişik 5.fıkra: 6009 - 23.7.2010 / m.58) Diplomatik pasaport alan kimselerin sıfat ve vazifeleri devam ettiği müddetçe, ergin olmayan veya ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan öğrenimi devam eden çocuklarına 25 yaşının ikmaline kadar, yine ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan aynı zamanda bedensel, zihinsel veya ruhsal özürlerinden en az biri nedeniyle sürekli bakıma muhtaç durumda olduğu resmi sağlık kurumlarının düzenlediği sağlık kurulu raporu ile belgelenen çocuklarına da hak sahibi kişinin pasaportu ile aynı süre geçerli diplomatik pasaport verilir.

Diplomatik pasaportların, sahiplerinin veya varsa refakat hanesinde kayıtlı bulunanların birer kıta fotoğrafisini ihtiva eylemeleri lâzımdır.

Diplomatik pasaportlar hiçbir harç veya resme tabi değildir.

MADDE 14 - A) (Değişik: 3463 - 28.5.1988) Hususî damgalı pasaportlar;

(Değişik 1. fıkra: KHK/378 - 22.8.1989) Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, eski bakanlar ile birinci, ikinci ve üçüncü derece kadrolarda bulunan veya bu kadrolar karşılık gösterilmek veya T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilip emekli kesenekleri bu derecelerden kesilmek suretiyle sözleşmeli olarak çalıştırılan Devlet memurları ve diğer kamu görevlilerine; diplomatik pasaport verilmesini gerektiren vazifelerden başka herhangi bir resmi vazife ile veya kendi hesaplarına yabancı ülkelere gittikleri zaman verilir. **(Ek cümle: 5411 - 19.10.2005 / m.168/G)** Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu üyeleri için, T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilme ve emekli keseneklerinin bu derecelerden kesilmesi şartı aranmaz.

Bunlardan emeklilik veya çekilme sebepleri ile vazifelerinden ayrılmış olanlara da bu nevi pasaport verilir.

(Değişik 3. fıkra: 3868 - 3.3.1993) Büyükşehir, il ve ilçe belediye başkanlarına, görevleri süresince hususi damgalı pasaport verilir.

Hususî damgalı pasaport alabilecek durumda bulunanların eşlerine de aynı nevi pasaport verilir. Hususî damgalı pasaport almaya hakkı bulunduğu sırada vefat edenlerin dul eşlerine başkası ile evlenmemiş ise aynı neviden pasaport verilmesi mümkündür.

(Değişik son paragraf: 6009 - 23.7.2010 / m.58) Hususi damgalı pasaport alabilecek durumda bulunanların ergin olmayan veya ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan öğrenimi devam eden çocuklarına 25 yaşının ikmaline kadar, yine ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan, aynı zamanda bedensel, zihinsel veya ruhsal özürlerinden en az biri nedeniyle sürekli bakıma muhtaç durumda olduğu resmi sağlık kurumlarının düzenlediği sağlık kurulu raporu ile belgelenen çocuklarına da hususi damgalı pasaport verilir.” şeklinde; aynı maddenin (B) bendinin son paragrafı “Hizmet damgalı pasaport alanların eşlerine, ergin olmayan veya ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan öğrenimi devam eden çocuklarına 25 yaşının ikmaline kadar, yine ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan aynı zamanda bedensel, zihinsel veya ruhsal özürlerinden en az biri nedeniyle sürekli bakıma muhtaç durumda olduğu resmi sağlık kurumlarının düzenlediği sağlık kurulu raporu ile belgelenen çocuklarına da hak sahibi kişinin pasaportu ile aynı süre geçerli hizmet damgalı pasaport verilir.

B) (Değişik: 2418 - 25.2.1981) Hizmet Damgalı Pasaportlar:

Bu Kanun gereğince kendilerine diplomatik veya hususi damgalı pasaport verilmesi mümkün olmayan kimselere, Hükümetçe, hususi idarelerce veya belediyelerce resmi vazife ile dış memleketlere gönderildiklerinde veya dış memleketlerde vazifeye alındıklarında verilir.

Türkiye Cumhuriyetinin üyesi bulunduğu milletlerarası kuruluşlarda memur statüsünde çalışanlar ile Türk Hava Kurumu ve Türkiye Kızılay Cemiyetince görevlendirilenlere de aynı nevi pasaport verilir.

(Değişik son paragraf: 6009 - 23.7.2010 / m.58) Hizmet damgalı pasaport alanların eşlerine, ergin olmayan veya ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan öğrenimi devam eden çocuklarına 25 yaşının ikmaline kadar, yine ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan aynı zamanda bedensel, zihinsel veya ruhsal özürlerinden en az biri nedeniyle sürekli bakıma muhtaç durumda olduğu resmi sağlık kurumlarının düzenlediği sağlık kurulu raporu ile belgelenen çocuklarına da hak sahibi kişinin pasaportu ile aynı süre geçerli hizmet damgalı pasaport verilir.

C) (Değişik: 3073 - 7.11.1984) Hususi ve Hizmet Damgalı Pasaportlar:

Talep edenin mensup bulunduğu makamın yetkili amirinin başvurusu üzerine İçişleri Bakanlığınca verilir. Bu nevi'i pasaportlar aynı şart dahilinde İçişleri Bakanlığının muvafakatı

ve Dışişleri Bakanlığının vereceği talimat üzerine, Türkiye Cumhuriyeti büyükelçilik ve elçiliklerince de verilebilir. Yukarıdaki "A" ve "B" bendlerinde yazılı eşlere ve çocuklara hususi veya hizmet damgalı pasaport verilmesi veya çocukların refakat hanesine kaydı için da aynı yazılı başvuruya lüzum vardır. Emeklilik veya çekilme sebepleri ile vazifelerinden ayrılmış olanların hususi damgalı pasaport alabilmeleri için durumlarını gösteren belgelerle, doğrudan İçişleri Bakanlığına müracaat etmeleri lazımdır.

(Değişik 2. fıkra: 3463 - 28.5.1988) (**Değişik 1.cümle: 6009 - 23.7.2010 / m.58**) “Hususi damgalı pasaportlar altı aydan az olmamak kaydıyla İçişleri Bakanlığınca belirlenecek sürelerde; hizmet damgalı pasaportlar altı aydan az olmamak kaydıyla pasaport sahibinin görevinin müddetine göre İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek süre için geçerli olmak üzere tanzim edilir.” Bu pasaportlardan süresi bitenlerin, bu bendin birinci fıkrasında yazılı başvuru, İçişleri Bakanlığının muvafakatı ve Dışişleri Bakanlığının vereceği talimat üzerine Türkiye Cumhuriyeti büyükelçilik ve elçiliklerince de aynı müddetler için beşer defa uzatılması mümkündür.

Bu pasaportların sahiplerinin ve varsa refakat hanesine kayıtlı bulunanların birer fotoğraflarının pasaportlarına yapıştırılması lazımdır.

UMUMA MAHSUS PASAPORTLAR

MADDE 15 - (Değişik: 3073 - 7.11.1984) Türk vatandaşlarının umuma mahsus münferit ve umuma mahsus müşterek pasaportları yurt içinde İçişleri Bakanlığınca veya İçişleri Bakanının vereceği yetkiye göre valiliklerce, yabancı memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti konsoloslukları tarafından verilir.

Pasaport sahibi talep ettiği takdirde reşit olmayan kız ve erkek çocukları pasaportun refakat hanesine kaydolunur.

Refakat hanesine yazılı olanlar adına pasaport verilmiş bulunan kimselerin beraberinde bulunmadıkça o pasaportla seyahat edemezler.

(**Değişik 4.fıkra: 6009 - 23.7.2010 / m.58**) Umuma mahsus münferit pasaportlar Kanunda yazılı istisnalar saklı kalmak ve altı aydan az olmamak kaydıyla İçişleri Bakanlığınca belirlenecek sürelerde geçerli olmak üzere düzenlenir.” şeklinde; 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendinin birinci paragrafı “Bir gidiş ve geliş için verilen pasaportlar üç aydan az olmamak kaydıyla İçişleri Bakanlığının takdirine göre belirlenecek süreyle geçerli olmak üzere tanzim edilir.

(5 inci fıkra 3 Mart 1993 tarih ve 3868 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.)

Askerlik hizmetini yapmak üzere memlekete celp edilenlerle, yabancı memleketlerde yoksul kalmış oldukları sabit olan Türk vatandaşlarının pasaportları Türkiye'ye dönüşlerini teminen bir ay süre ile uzatılır. pasaportu olmayanlara bir ay süreli seyahat belgesi verilir.

UMUMA MAHSUS MÜŞTEREK PASAPORTLAR

MADDE 16 - (Değişik 1. Fıkra: 3073 - 7.11.1984) Toplu bir halde yolculuk etmek isteyen ve en az 5 kişilik bir kafiye teşkil eden Türk vatandaşlarına istedikleri takdirde umuma mahsus müşterek pasaport verilir.

(Değişik 2. fıkra: 3073 - 7.11.1984) Bu pasaportlar verildiği tarihten itibaren 3 ay, 6 ay ve 1 yıl muteber olmak üzere düzenlenir.

Bu pasaportlar umuma mahsus münferit pasaportlar gibi, kafiye teşkil edenlerin fotoğraflarını havi bir listenin ilâvesi suretiyle tanzim olunur.

Bu pasaportla seyahat halinde kafileden ayrılanlar ayrıca pasaport almaya mecburdurlar.

(Harca ilişkin hükümler 25.2.1952 tarih ve 5887 sayılı Kanunun 126 ncı maddesiyle kaldırılmıştır.)

Seyahatleri Türkiye için kültürel, ticari veya sosyal bir menfaat temin edecek mahiyette bulunduğu sabit olanlarla Millî Eğitim Bakanlığının müsaadesiyle ilmî tetkiklerde bulunmak veya yabancı memleketlerde yapılacak spor teması ve müsabakalarına iştirak etmek üzere kafiye halinde gezi yapacak öğretmen, öğrenci ve sporculara verilecek pasaportlar hiçbir harca tabi değildir.

UMUMA MAHSUS PASAPORTLARIN ALINMASI İÇİN ŞARTLAR

MADDE 17 - A) (Değişik 1. Fıkra: 3073 - 7.11.1984) Umuma mahsus münferit veya müşterek pasaport almak isteyen kimseleri usulüne uygun düzenlenmiş form dilekçe, (Ek ibare: 4358 - 2.4.1998) “vergi kimlik numarasını gösteren bir belge” yeterli sayıda fotoğraf ve nüfus hüviyet cüzdanlarının aslı ile mahallin emniyet müdürlüğüne müracaat etmeleri lazımdır.

Yabancı memleketlerde kayıtlı buldukları konsolosluga müracaat edenlere konsolokluk kütüğündeki kayıtları esas tutularak pasaport verilir. Başka bir konsolosluga müracaat edenlerin tâbiyet ilmühaberi veya eski pasaportlarından başka nüfuz tezkerelerini de ibraz etmemeleri takdirinde bu konsolosluk pasaportun itasını gerekli göreceği tahkikatın icrasına talik edebilir.

B) (3 Mart 1993 tarih ve 3868 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.9

REŞİT OLMİYANLAR VE MAHCURLAR

C) Reşit olmıyanların ve mahcurların yalnız seyahat etmek üzere pasaport alabilmeleri için kanuni mümessillerinin muvafakatlerini havi resmi bir makamdan tasdikli vesika ibraz eylemeleri lâzımdır.

D) (7 Kasım 1984 tarih ve 3073 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.)

"YABANCILARA MAHSUS" DAMGALI PASAPORTLAR

MADDE 18 - Tâbiyetsiz bulunan veya tâbiyet durumlarının muntazam bulunmaması hasebiyle ikamet ve seyahatleri bakımından fiilen tâbiyetsizlere tatbik edilen muamelelere tabi tutulmasında İçişleri Bakanlığınca zaruret görülen kimselere icabında mezkûr Bakanlığın alacağı kararla "yabancılara mahsus" damgasını taşıyan ve Türk vatandaşlığını iktisap bakımından herhangi bir mânayı veya hâmili lehine herhangi bir hak iktisabını tazammun etmiyen bir pasaport verilir.

Bu pasaport iki nevidir:

A) Türkiye'ye yalnız bir giriş veya Türkiye'den yalnız bir çıkış için muteber olan pasaportlar.

Giriş için verildiği takdirde Türkiye'ye girişin vukuu; Türkiye'den çıkış için verildiği takdirde de üzerindeki şerhte tasrih edilen memlekete vusul üzerine muteberliği nihayet bulacak olan bu pasaportların sahipleri tarafından itası tarihinden itibaren bir ay içinde bulunduğu memleketi terketmek suretiyle kullanılması şarttır. Aksi takdirde yenilenmesi gerekir.

B) (**Değişik 1.paragraf: 6009 - 23.7.2010 / m.58**) Bir gidiş ve geliş için verilen pasaportlar üç aydan az olmamak kaydıyla İçişleri Bakanlığının takdirine göre belirlenecek süreyle

geçerli olmak üzere tanzim edilir.

Her iki neviden pasaportlar, İçişleri Bakanlığı ve yabancı memleketlerde, İçişleri Bakanlığının talebi veya tasvibi üzerine Dışişleri Bakanlığınca verilecek talimata istinaden, Türkiye Cumhuriyeti konsolosluk makamları tarafından verilir.

Yukardaki (A) fıkrasında yazılı neviden pasaportların yürürlüğünü kaybetmesi tarihinden itibaren iki ay geçmiş ise bunların yenilenmesi işlemi İçişleri Bakanlığının kararına bağlıdır.

Pasaport sahibinin tâbiyet bakımından aynı durumda bulunup reşit olmıyan ve iş sahibi bulunmıyan kız veya erkek çocuklarının o pasaportun refakat hanesine kaydı caizdir. Kocasiyle tâbiyet bakımından aynı durumda bulunan karısı hakkında da aynı işlem yapılabilir.

Refakat hanesinde kayıtlı olanlar, pasaport sahibiyle seyahat etmedikleri takdirde o pasaportu kullanamazlar.

Bu pasaportların, sahiplerinin ve varsa refakat hanesinde kayıtlı olanların birer kıta fotoğrafisini ihtiva eylemesi lâzımdır.

HARCI

(Harca ilişkin hükümler 25 Şubat 1952 tarih ve 5887 sayılı Kanunun 126 ncı maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.)

PASAVANLAR VE BENZERİ BELGELER

MADDE 19 - Pasavanlar veya benzeri belgeler, Türkiye Cumhuriyeti ile hem hudut memleketlerin hudut mıntıkları dâhilinde pasaport yerine kullanılmak üzere Türk

vatandaşlarına verilir. Bunların şekli, ita tarzı, muteberlik müddeti, kimlere verileceği Türkiye Cumhuriyeti ile alâkalı Devletler arasında yapılmış veya yapılacak anlaşmaların hükümlerine uygun olarak İç ve Dışişleri Bakanlıklarınca müştereken tesbit edilir.

HARCI

Bu vesikalar pasaport harcına değil hususi tarifeleri mucibince resme ve harca tabidir.

TÜRKİYE DIŞINA TAŞIMA YAPAN ULAŞIM ARAÇLARININ MEMUR VE MÜRETTEBATINA VERİLEN VESİKALAR

MADDE 20 - (Değişik: 3073 - 7.11.1984) Türkiye karasuları dışına çıkan Türk gemilerinin Türk vatandaşı olan mürettebatına usulüne uygun olarak bölge liman ve deniz işleri müdürlüklerince fotoğraflı "Gemiadamı Cüzdanı",

Havayolu uluslararası ulaşım araçları memur ve mürettebatına anlaşmalarda belirtilen örneğine ve usulüne uygun olarak idarelerince fotoğraflı "Uçak Mürettebatı Belgesi",

Demiryolu uluslararası ulaşım araçları memur ve mürettebatına anlaşmalarda öngörülen yetkili makamlarca örneğine ve usulüne uygun olarak fotoğraflı "Demiryolu Personeli Kimlik Belgesi", düzenlenir.

Gemiadamı cüzdanı ve uçak mürettebatı belgeleri verildikleri mahal emniyet müdürlüğünce, demiryolu personeli kimlik belgeleri anlaşmalarda öngörülen yetkili makamlarca tasdik edilmedikçe pasaport yerine kullanılamaz.

Gemiadamları ve uçak mürettebatına verilecek belgelerin şekil ve muhtevası İçişleri, Dışişleri ve Ulaştırma bakanlıklarınca müştereken tespit edilir.

Yabancı gemi, hava ve demiryolu uluslararası ulaşım araçları memur ve mürettebatı, yetkili makamlarca usulüne ve örneğine uygun olarak düzenlenmiş vesikaları ile Türk karasuları ve liman şehirlerine karşılıklılık esasına göre girip çıkabilirler.

PASAPORT YERİNE GEÇERLİ VESİKALARIN VERİLİŞ ŞARTLARI

MADDE 21 - (Değişik: 3073 - 7.11.1984) 19 ve 20 nci maddelerde yazılı vesikaların verilişi sırasında 7, 17 ve 22 nci maddelerin hükümleri tatbik olunur.

PASAPORT VEYA VESİKA VERİLMESİ YASAK OLAN HALLER

MADDE 22 - (Değişik: 3463 - 28.5.1988) Yurt dışına çıkmaları; mahkemelerce yasaklananlara, memleketten ayrılmalarında genel güvenlik bakımından mahzur bulunduğu İçişleri Bakanlığınca tespit edilenlere, (...) (*) pasaport veya seyahat vesikası verilmez.

(*) 1. Madde 22 nin 1. fıkrasının "... vergiden borçlu olduğu pasaport vermeye yetkili makamlara bildirilenlere ..." bölümü, Anayasa Mahkemesi'nin 8.12.2007 tarih ve 26724 sayılı R.G.'de yayımlanan, 18.10.2007 T., 2007/4 E. ve 2007/81 K. sayılı Kararı ile yayımından 6 ay sonra yürürlüğe girmek üzere iptal edilmiştir.

2. Madde 22 nin 1. fıkrasında yer alan ", vergiden borçlu olduğu pasaport vermeye yetkili makamlara bildirilenlere" ibaresi, 6.6.2008 tarih ve 26898 sayılı R.G.'de yayımlanan, 4.6.2008 tarih ve 5766 sayılı Kanun'un 16. maddesi hükmü gereğince, 6/6/2008 tarihinden geçerli olmak üzere madde metninden çıkarılmıştır.

Ancak, yabancı memleketlere gitmeleri mahkemelerce yasaklananlar dışında kalanlara, zarurî hallerde İçişleri Bakanının teklifi ve Başbakanın onayı ile pasaport veya pasaport yerine geçen seyahat vesikası verilebilir.

Bu durumda olanların açık kimlikleri (adı, soyadı, doğum yeri ve tarihi, ana ve baba adı ile nüfusa kayıtlı olduğu yer) ve tahdit sebebi, ilgili daireler tarafından mahallin polis makamlarına bildirilir.

İlgili polis makamları da bu bilgileri alır almaz bağılı bulunduğu il emniyet müdürlüğü kanalıyla en seri haberleşme aracıyla yazılı olarak hudut kapısı bulunan emniyet müdürlüklerine, şahsın müfusa kayıtlı olduğu il emniyet müdürlüğüne ve Emniyet Genel Müdürlüğüne bildirir.

Bunların yurt dışına çıkışları engellenir ve kendilerine pasaport veya vesika verilmez, verilmişse geri alınır.

Birinci fıkrada yazılı makamlar tarafından pasaport verilmesi veya yurt dışına çıkması yasaklananlarla, yurt dışında kalmalarında genel güvenlik bakımından mahzur bulunduğu tespit edilenlerin süreleri dolan pasaportları yenilenmez, kendilerine Türkiye'ye dönmeleri için seyahat vesikası verilir.

Pasaport veya pasaport yerine geçen vesikaları kaybedenlerden, bunu haklı bir sebebe dayandıramayanlarla buldukları ülkelerden sınır dışı edilmiş olanlara, bu ülkelerden çıkarılış sebepleri göz önünde tutularak pasaport veya vesika verilmeyebilir.

TÜRK VATANDAŞLARININ SEYAHATLERİNİN SINIRLANDIRILMASI VEYA YASAKLANMASI

MADDE 23 - (Değişik: 2418 - 25.2.1981) Bakanlar Kurulu, harp tehlikesi veya memleket güvenliğine veya sağlık durumuna dokunan diğeri olağanüstü haller dolayısıyla Türk vatandaşlarının yabancı memleketlere gitmelerini kısmen veya tamamen men edebileceği gibi, siyasî ve ekonomik mülahazalarla sadece belli ülkeler için geçerli pasaport düzenlenmesine de karar verebilir.

Harp tehlikesi, yabancı memleketlerde zuhur edebilecek dahili karışıklıklar veya salgın hastalıklar sebebiyle veya siyasi veya ekonomik nedenlerle dış memleketlerdeki pasaport vermeye yetkili Türkiye Cumhuriyeti makamları, Dışişleri Bakanlığının talimatı veya muvafakati ile Türk vatandaşlarına verecekleri pasaportları, yalnız belli memleketlere gitmek için muteber olmak üzere tanzim edebilirler.

(...) (Madde 23'ün 3. fıkrası, 14.4.2011 tarih ve 27905 sayılı R.G.'de yayımlanan 31.3.2011 tarih ve 6217 sayılı Kanun'un 31/a. maddesi hükmü gereğince yürürlükten

kaldırılmıştır.)

VİZE İTASINA YETKİLİ MAKAMLAR, VİZELERİN NEV'İ VE HARÇLARI

MADDE 24 - Yabancıların diplomatik pasaportlarıyla, bu kanunda Türk vatandaşları için derpiş edilen hususi ve servis damgalı pasaportlara tekabül eden pasaportlarına vize itasına yetkili makamlar:

(*) Bk. 2.7.1964 tarih ve 492 sayılı (HARÇLAR) Kanununun 21.11.1980 tarih ve 2345 sayılı Kanunla değişik (6) sayılı Tarifesi.

Dışişleri Bakanlığı ve müstaceliyet hallerinde vilâyetler:

Yabancı memleketlerde ise Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçilikleri veya bunların bulunmadıkları yerlerde Türkiye Cumhuriyeti konsolosluklarıdır.

Umuma mahsus pasaportlara vize itasına yetkili makamlar:

Vilâyetler veya onların müsaadesiyle emniyet müdürlükleri ve kaymakamlıklarla dış memleketlerde Türkiye Cumhuriyeti konsolosluklarıdır.

GİRİŞ VİZESİNİN MAHİYETİ

MADDE 25 - Türkiye'ye giriş vizesi Türkiye sınırlarından içeriye girmeyi sağlamağa mâtuf bulunup ikamet müddetine mütaallik bir şerhi havi bulunmadığı takdirde bu vizeyi hâmil bulunan yabancıların Türkiye'de ikamet edebileceği müddet bakımından herhangi bir hükümfade etmeyip bu husus yabancıların ikamet ve seyahatlerine mütaallik mevzuat hükümlerine tabidir.

TABİİYETSİZLER

MADDE 26 - Aşağıda yazılı şahıslara Türkiye için giriş vizesi verilmesi İçişleri Bakanlığının müsaadesine bağlıdır.

A) Tâbiyetsizler (Haymatlozlar);

B) Nansen pasaportu hâmilleri;

C) Seyahat belgeleri (Afidavit, Lese-pase ve saire) ve benzeri vesika hâmilleri. Bu gibi belgeleri hâmil bulunanlara Türkiye'den sonra gidecekleri veya geldikleri memleketlerin giriş vizesini hâmil buldukları takdirde İçişleri Bakanlığının müsaadesi olmaksızın transit vize verilebilir.

MADDE 27 - Yabancıların diplomatik pasaportlarıyla bu kanunda derpiş olunan hususi ve servis damgalı pasaportlara tekabül eden pasaportlarının vizeleri hiç bir harca veya resme tabi değildir.

GİRİŞ VİZESİ

TEK BİR GİRİŞ VİZESİ

MADDE 28 - A) Giriş vizesi Türkiye'ye tek bir girişi sağlar. İtası tarihinden itibaren bir yıl içinde Türkiye sınırlarından girilmek suretiyle kullanılmadığı takdirde muteberliği kalmaz.

HARCI (*)

TÜRKİYE'YE DÖNÜŞ VİZESİ

B) Yabancılara, Türkiye'den çıkışlarında, talepleri takdirinde dönüş vizesi de verilir. Bu nevi vize yukarıda yazılı harç mukabilinde yalnız münferit pasaportlara verilir.

(*)Harçlara ilişkin hüküm, 25.2.1952 tarih ve 5887 sayılı Kanunun 126 ncı maddesiyle yürürlükten kaldırılmış olup, Bk. 2.7.1964 tarih ve 492 sayılı (HARÇLAR KANUNU) nun 21.11.1980 tarih ve 2345 sayılı Kanunla değişik (6) sayılı Tarifesi:

Türkiye'den ayrılış tarihinden itibaren bir yıl içinde Türkiye sınırlarından içeri girmek suretiyle kullanılmadığı takdirde muteberliği kalmaz.

MÜTEADDİT GİRİŞ VİZESİ

C) Yabancılara, itası tarihinden itibaren aşağıda yazılı müddetler zarfında Türkiye'ye sayısız giriş için muteber vize ita olunur.

HARCI (*)

TRANSİT VİZESİ

MADDE 29 - Transit vizesi başka memleketlere gitmek için Türkiye'den geçişi sağlamak üzere verilir.

A) Tek transit vizesi:

Türkiye'den tek bir geçiş için muteberdir.

Münferit pasaportlar için 1 Lira harca tabidir. (*)

(Refakat hanesinde yazılı olanlar için ayrıca harç alınmaz).

Müşterek pasaportlar için, pasaportta yazılı her fert başına 50 Kuruş harca tabidir.

B) Çift transit vizesi:

Türkiye'den bir gidiş ve bir dönüş için geçişi sağlar.

Münferit pasaportlar için 2 Lira harca tabidir. (*)

(Refakat hanesinde kayıtlı olanlar için, ayrıca harç alınmaz).

Müşterek pasaportlar için, pasaportta yazılı bulunan firt başına 1 Lira harca tabidir. (*)

Transit vizeleri, verilış tarihinden itibaren üç ay içinde Türkiye sınırlarından girilmek suretiyle kullanılmadığı takdirde muteberliklerini kaybederler.

Transit vizesi, üzerinde daha kısa bir müddet gösteren bir şerhi veya (Tevakkufsuz transit) tamgasını taşımadığı takdirde Türkiye'de âzami bir ay kalmak imkânını bahşeder.

(*) Harçlara ilişkin hükümler 25.2.1952 tarih ve 5887 sayılı Kanunun 126 ncı maddesiyle yürürlükten kaldırılmış olup, Bk. 2.7.1964 tarih ve 492 sayılı (HARÇLAR KANUNU) na ekli (6) sayılı Tarife.

HARÇSIZ TURİST VİZESİ:

MADDE 30 - (25.2.1952 tarih ve 5887 sayılı Kanunla kaldırılmıştır.)

VİZESİZ GELENLERİN ÖDİYECEKLERİ HARÇ:

MADDE 31 - (25.2.1952 tarih ve 5887 sayılı Kanunla kaldırılmıştır.)

ÇIKIŞ VİZESİ

MADDE 32 - Çıkış vizesi harca tabi değildir.

CEZAI HÜKÜMLER

MADDE 33 – (**Değişik: 6217 - 31.3.2011 / m.7**) Türkiye Cumhuriyeti sınırlarını pasaportsuz veya pasaport yerine kaim olacak bir vesikayı hamil olmaksızın terkeden veya buna teşebbüs edenlere bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.

MADDE 34 – (**Değişik: 6217 - 31.3.2011 / m.8**) Türkiye Cumhuriyeti sınırlarından her nasılsa pasaportsuz olarak girmiş olan vatandaşlar ve yabancılara bin Türk Lirasından üçbin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir. Bunlardan yabancı olanlar sınır dışı edilirler.

MADDE 35 – (**Değişik: 6217 - 31.3.2011 / m.9**) Bakanlar Kurulunca tayin olunan mahallerden başka yerlerden Türkiye'ye giren veya Türkiye'den çıkanlar usulüne uygun pasaport veya vesika taşısalar bile beşyüz Türk Lirası idarî para cezası ile cezalandırılırlar.

MADDE 36 - Yolcuları, pasaport ve diğer vesikaların yoklanması için hükümetçe tâyin olunan mevkilerin gayrı olan yerlere bilerek nakleden kara, deniz ve hava taşıtlarını sevk ve idare edenler veya bu hususta klavuzluk yapanlar 1 aydan 2 seneye kadar hapis olunurlar.

MADDE 37 - (25.2.1952 tarih ve 5887 sayılı Kanunla kaldırılmıştır.)

MADDE 38 – (Değişik: 6217 - 31.3.2011 / m.10) Bu Kanun hükümlerine göre idarî para cezasına karar vermeye, ilgili kolluk birimi amiri yetkilidir.

MADDE 39 - 5654 sayılı Kanun hariç, 3519 sayılı pasaport kanuniyle ekleri kaldırılmıştır.

EK MADDE 1 - (5654 - 24.3.1950) (28 Mayıs 1988 tarih ve 3463 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.)

EK MADDE 2 - (3073 - 7.11.1984) Pasaport Kanununun uygulanması, pasaportların şekil ve muhtevalarının tespiti ile pasaport ve pasaport yerine geçerli belgelerin düzenlenmesine ait esaslar İçişleri Bakanlığının koordinatörlüğünde Dışişleri ve Maliye ve Gümrük Bakanlıklarının iştiraki ile hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir.

EK MADDE 3 - (Değişik: 3073 - 7.11.1984) Pasaport Kanununda yer alan harç ve resimler için 492 sayılı Harçlar Kanununun pasaportlarla ilgili hükümleri uygulanır.

EK MADDE 4 - (3463 - 28.5.1988) Devlet memuru olarak 1 inci, ve 3 üncü derece kadrolarda bulunup da Hususî Damgalı Pasaport almaya hakkı olan Devlet memurları ile subay ve astsubayların taşıdıkları unvan ve/veya rütbeleri taşımakla beraber 1 inci, 2 nci ve 3 üncü derece kadroları almadan emekli olan veya ayrılanlardan Devlet memuriyetindeki hizmet süreleri, taşıdığı unvan ve/veya rütbeleri itibariyle bugün Hususî Damgalı Pasaport almaya hak kazananlar emsal alınmak suretiyle bunlara da Hususî Pasaport verilir.

EK MADDE 5 - (3463 - 28.5.1988)) Her ne suretle olursa olsun Türk vatandaşlığını kaybedenlerden Türkiye'ye gelmek isteyenlere mahzurlu görülmemesi halinde İçişleri Bakanlığınca izin verilebilir. Bunlardan 403 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 26 ncı maddesine göre vatandaşlıktan çıkarılmış olup da turist olarak ülkemize gelmek isteyenlere yılda en çok dört ay kalabilmek üzere izin verilebilir.

EK MADDE 6- (Ek: 6009 - 23.7.2010 / m.59) Elektronik pasaportlarda refakate kayıt işlemi yapılamaz, bu pasaportlar temdit edilemez ve müşterek e-pasaport düzenlenemez.

GEÇİCİ MADDE 1 - (Ek: 2009 - 11.5.1976) Halen yabancı ülkelerde çalışmakta olan işçiler için düzenlenen pasaportların geçerlik süresi; süre bitiminde müracaat halinde, ilgili daha kısa süre için uzatılmasını istemediği takdirde, beş yıla kadar uzatılır. İşçinin eş ve çocukları da bu hükümden yararlanır.

MADDE 40 - Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 41 - Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.